

12. November 2001

Kursbeskrivelse for ØK 142 Forskningsmetode for Vårsemesteret 2002 er under utarbeidelse. Pensum vil være det samme som for Vårsemesteret 2001, angitt nedenfor, men undervisningsopplegget vil bli noe endret. Bøkene til Holter og Kalleberg (1996) og Owen (1999) er bestilt og kan kjøpes på Faktum Bokhandel. Øvrig litteratur vil bli utdelt på første undervisningsdag, som blir en dag i Januar 2002 som spesifiseres senere. Velkommen!

Kursbeskrivelse for forrige studieår:

**ØK 142 Forskningsmetode
Vårsemesteret 2001**

Høgskolen i Stavanger
Avdeling for økonomi, kultur og samfunnsfag
Institutt for kultur- og samfunnsfag
Postboks 2557 Ullandhaug
4091 Stavanger
Tlf.: 51831000, Fax: 51831050
E-post: postmottak@his.no
Internett: <http://www.his.no/samsik/index.html>

Faglig ansvarlig: Kjell Hausken

Rom D-351

Tid Onsdag kl 12.15-16.00

Vekttall: 4

Adgang: For studenter ved M.Sc. studiet i samfunnsikkerhet.

Mål: Gi grunnleggende kunnskap og innsikt i forholdet mellom vitenskapsfilosofi og samfunnsfaglige forskningsmetoder.

Innhold: Kurset behandler og eksamen vil teste studentens kunnskaper innen fire tema: Vitenskapsfilosofi, kvantitative og kvalitative forskningsmetoder, og evaluering. Vitenskapsfilosofi behandler induksjon, den hypotetisk-deduktive metode, Popper, Kuhn, Lakatos, Feyerabend. Kvantitativ forskningsmetode tar for seg samfunnsvitenskapelig måling, eksperimentell forskning, sampling, survey forskning, tilgjengelige data, samt analyse av kvantitative data. Kvalitative forskningsmetoder behandler forskningsdesign og metodevalg, gjennomgår ulike kvalitative metoder for innsamling av data basert på aktuelle problemstillinger, samt gjennomgår teknikker for bearbeiding og analyse av data. Med tanke på å kunne gjennomføre en systematisk vurdering av innovasjonsarbeid og prosjekter, fokuseres også på evaluering. Det gis innføring i hva evaluering er, samt vises hvilke tilnæringsmåter som kan benyttes. Ulike interesser og formål drøftes som kan ligge bak gjennomføring av evaluering.

Kurskrav: Onsdag 14. Februar: Innlevere oppgavebesvarelser kvantitative forskningsmetoder: Min ½ side, Max 20 sider.

Onsdag 21. Mars: Innlevere oppgavebesvarelser kvalitative forskningsmetoder: Min ½ side, Max 20 sider.

Oppgavebesvarelser kvantitative forskningsmetoder:

1. Velg et tema som interesserer deg innen samfunnssikkerhet. Temaet kan gjerne, men ikke nødvendigvis, være det du på sikt ønsker å skrive hovedoppgave om.
2. Beskriv et forskningsspørsmål (research question) innen ditt valgte tema slik Neuman (1997) beskriver at dette kan gjøres i kap 6.
3. Identifiser flest mulig variabler relevante for ditt forskningsspørsmål, som beskrevet av Neuman (1997) i kaps 6-7.
4. Foreta plausible valg av variabler som henholdsvis uavhengige og avhengige, som beskrevet av Neuman (1997) i kaps 6-7.
5. Formuler så mange hypoteser som mulig (minst to), som beskrevet av Neuman (1997) i kaps 6-7.
6. Beskriv hvorledes du finner det formålstjenlig å måle variablene, på hvilket nivå du ønsker å måle variablene, og hvorvidt du ønsker å anvende skala eller indekser, som beskrevet av Neuman (1997) i kaps 6-7.
7. Beskriv eventuelle trusler du ser mot reliabilitet (reliability) og validitet (validity), som beskrevet av Neuman (1997) i kaps 6-7.
8. Det kan skilles mellom eksperimentell forskning (experimental research: Neuman 1997:kap 8), spørreundersøkelsesorientert forskning (survey research: Neuman 1997:kap 10) og ikke-reaktiv forskning (nonreactive research and available data: Neuman 1997:kap 11). Velg en av disse og beskriv med så høy presisjon som mulig de videre skritt du ønsker å ta, desto dypere og mer profesjonelt, desto bedre.

Oppgavebesvarelser kvalitative forskningsmetoder:

1. Velg et tema som interesserer deg innen samfunnssikkerhet. Temaet kan gjerne, men ikke nødvendigvis, være det du på sikt ønsker å skrive hovedoppgave om.
2. Lag et forslag til en kvalitativ studie for ditt valgte tema. Velg fokus for studien, hvilke datakilder du ønsker å benytte, og hvordan du vil samle inn og analysere data. Anvend Holter and Kallebergs (1996) bok som inspirasjon. Beskriv med så høy presisjon som mulig de videre skritt du ønsker å ta, desto dypere og mer profesjonelt, desto bedre.

Eksamen: Endelig eksamensplan kunngjøres ved oppslag i den sentrale studentekspedisjonen senest 3 uker før eksamensperioden. Eksamen er skriftlig og går antageligvis kl. 0900-1400.

Hjelpemidler til eksamen: Ingen

Evaluering: Tallkarakterer

Kontortid: Tirsdag kl. 12.15-14.00, Torsdag kl. 12.15-14.00, D-334

Pensum:

- Chalmers, Alan F. (1999), *What Is This Thing Called Science?*, Hackett Publishing Co., Inc., Cambridge, Open University Press, ISBN: 0335201091, Buckingham, 3. Ed., Paperback, \$12.95 from <http://www.amazon.com>, kap 1-10, s 1-160.
- Holter, Harriet and Kalleberg, Ragnvald (1996, eds.), *Kvalitative metoder i samfunnsforskning*, 2. ed., Universitetsforlaget, ISBN: 8200225356, kr. 298,- på Faktum Bokhandel.
- Owen, John M. (1999), *Program Evaluation: Forms and Approaches*, Sage Publications Group; ISBN: 076196178X, Paperback, \$25.95 from <http://www.amazon.com>.
- Neuman, W. Lawrence (1997), *Social Research Methods: Qualitative and Quantitative Approaches*, Allyn & Bacon; ISBN: 0205297714, 4. Ed., Hardcover, \$71.35 from <http://www.amazon.com>, kap 6-12, s 106-326.

Anbefalt støttelitteratur:

- Hellevik, Ottar (1992), *Oppgaver med svar: forskningsmetode i sosiologi og statsvitenskap.*, Universitetsforlaget, ISBN: 8200216047, Oslo, kr. 109,- på Faktum Bokhandel.
- Hellevik, Ottar (1999), *Forskningsmetode i sosiologi og statsvitenskap*, 6. Utg., Universitetsforlaget, ISBN: 8200129926 (ib.), Oslo, kr. 368,- på Faktum Bokhandel.
- Kvale, Steinar (1997), *Det kvalitative forskningsintervju*, Ad notam Gyldendal, ISBN: 8241708076 (h.), Oslo, kr. 309,- på Faktum Bokhandel.
- Marshall, Catherine and Rossman, Gretchen B. (1999), *Designing Qualitative Research*, Altamira Pr; ISBN: 0761913408, 3. Ed., Paperback, \$27.95 from <http://www.amazon.com>.
- Maxim, Paul S. (1999), *Quantitative Research Methods in the Social Sciences*, Oxford Univ. Press; ISBN: 0195114655, Hardcover, \$55.00 from <http://www.amazon.com>.
- Neuman, W. Lawrence (1997), *Workbook with IBM and Mac software: Social Research Methods; Qualitative & Quantitative Approaches*, Allyn & Bacon; ISBN: 0205262392, 3rd Bk&dsk Edition, Paperback, \$22.40 from <http://www.amazon.com>.
- Patton, Michael Q. (1990), *Qualitative evaluation and research methods*, Sage publications, ISBN 0803937792, Hardcover 2nd edition, \$55.00 from <http://www.amazon.com>.
- Patton, Michael Q. (1997), *Utilization-Focused Evaluation: The New Century Text*, Sage publications, ISBN: 0803952651, Paperback 3rd edition, \$42.00 from <http://www.amazon.com>

Kursplan:**Onsdag 10. Januar 2001 kl 12.15-16.00,**

Første forelesning: Introduksjon, Oversikt over kurset, Vitenskapsfilosofi
Chalmers (1999) kap 1-7, s 1-103

Onsdag 17. Januar 2001 kl 12.15-16.00,

Andre forelesning: Vitenskapsfilosofi, kvantitative forskningsdesign
Chalmers (1999) kap 8-10, s 104-160
Neumann (1997) kap 6, s 106-130

Onsdag 24. Januar 2001 kl 12.15-16.00

Tredje forelesning: Kvantitativ samfunnsvitenskapelig måling
Neumann (1997) kap 7, s 131-175

Onsdag 31. Januar 2001 kl 12.15-16.00

Fjerde forelesning: Eksperimentell forskning, sampling

Neumann (1997) kap 8-9, s 176-226

Onsdag 7. Februar 2001 kl 12.15-16.00

Femte forelesning: Survey forskning
Neumann (1997) kap 10, s 227-269

Onsdag 14. Februar 2001 kl 12.15-16.00: Oppgaveinnlevering

Sjette forelesning: Ikke-reaktiv forskning, tilgjengelige data
Neumann (1997) kap 11, s 270-293
Innlevere oppgavebesvarelser kvantitative forskningsmetoder

Onsdag 21. Februar 2001 kl 12.15-16.00

Syvende forelesning: Analyse av kvantitative data
Neumann (1997) kap 12, s 294-326
Oppgavegjennomgang av besvarelser kvantitative forskningsmetoder innlevert Onsdag 14. Februar

Onsdag 28. Februar 2001 kl 12.15-16.00

Fortsettelse oppgavegjennomgang av besvarelser kvantitative forskningsmetoder innlevert Onsdag 14. Februar

Onsdag 7. Mars 2001 kl 12.15-16.00

Niende forelesning: Kvalitative forskningsmetoder
Holter and Kalleberg (1996) s 9-72

Onsdag 14. Mars 2001 kl 12.15-16.00

Tiende forelesning: Kvalitative forskningsmetoder
Holter and Kalleberg (1996) s 73-144

Onsdag 21. Mars 2001 kl 12.15-16.00: Oppgaveinnlevering

Ellevte forelesning: Kvalitative forskningsmetoder
Holter and Kalleberg (1996) s 145-219
Innlevere oppgavebesvarelser kvalitative forskningsmetoder

Onsdag 28. Mars 2001 kl 12.15-16.00

Tolvte forelesning: Kvalitative forskningsmetoder
Holter and Kalleberg (1996) s 220-273
Oppgavegjennomgang av besvarelser kvalitative forskningsmetoder innlevert Onsdag 21. Mars

Onsdag 4. April 2001 kl 12.15-16.00

Trettende forelesning: Evaluering
Owen (1999) kap 1-5, s 1-104

Onsdag 11. April 2001 kl 12.15-16.00

Påske: Ingen forelesning: Fokuser på sikkerhet og vis fjellvett!

Onsdag 18. April 2001 kl 12.15-16.00: Innlevering "Emneevaluering"

Fjortende forelesning: Evaluering
Owen (1999) kap 6-10, s 105-219

Innlevering "Emneevaluering" for ØK 142 Forskningsmetode

Onsdag 25. April 2001 kl 12.15-16.00

Femtende og siste forelesning: Evaluering

Owen (1999) kap 11-13, s 220-307

Eksamen består av fire deler som gis følgende vekt:

Vitenskapsfilosofi: $2/15=13.33\%$

Kvantitative forskningsmetoder: $6/15=40\%$

Kvalitative forskningsmetoder: $4/15=26.67\%$

Program evaluering: $3/15=20\%$